

Risen palvelut ja aggressioiden hallinta

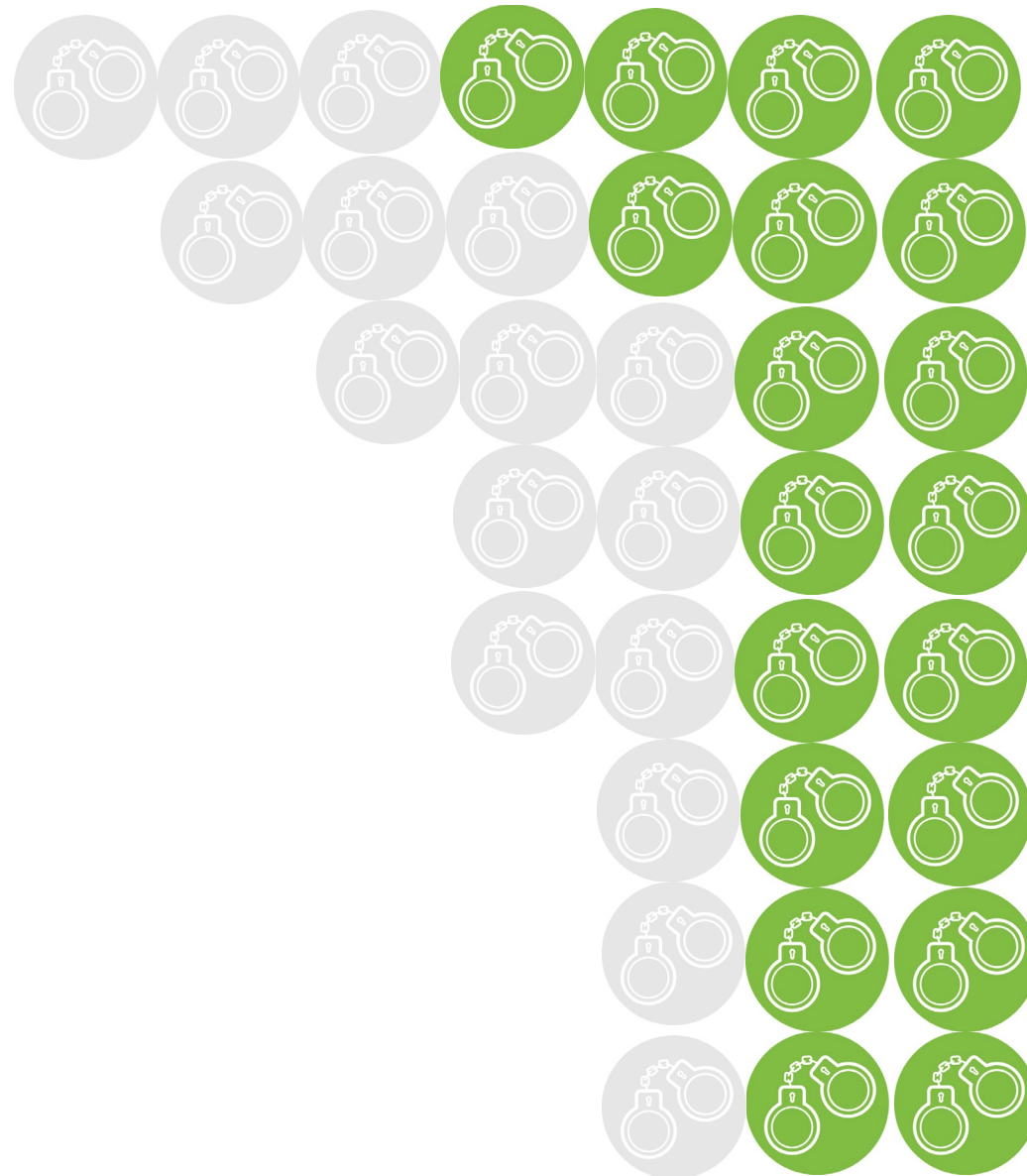
Anne Raivisto
Rikosseuraamuslaitos

Wattu IV

Vankien terveys ja hyvinvointi 2023

Julkistamisseminaari, THL

21.9.2023

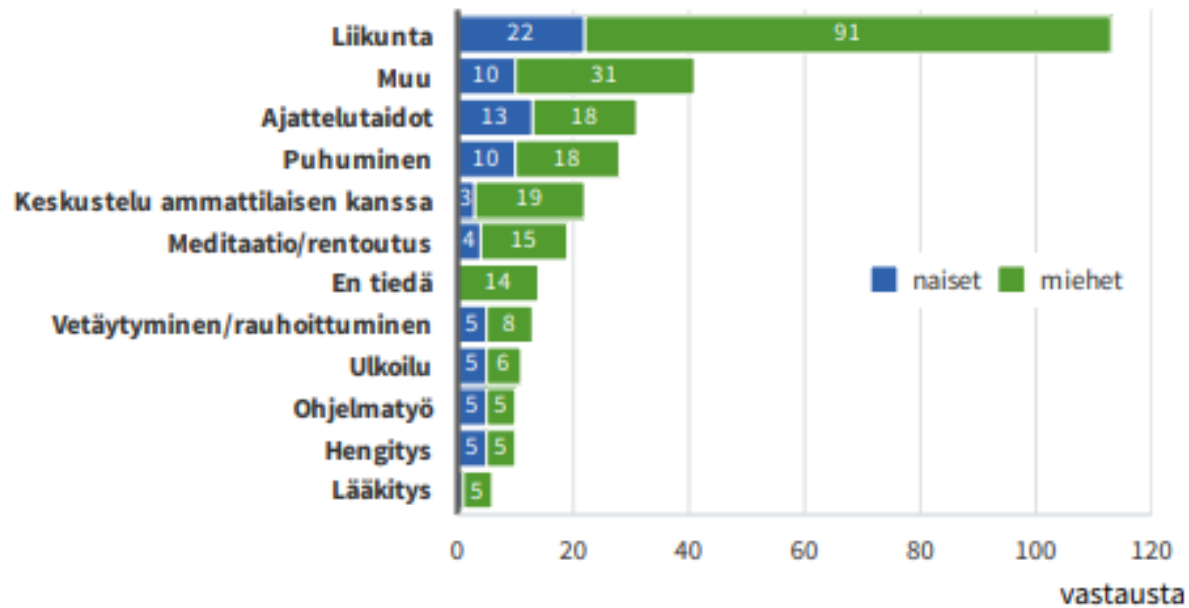
Aggressioiden hallinta ja Risen kuntouttavat palvelut

- Vankilaolosuhteet voivat lisätä aggressiivista oloa vangeilla
- Vankilaturvallisuus
 - Aggressiivinen olo voi kehittyä väkivaltaiseksi käyttäytymiseksi tai väkivaltakäyttäytyminen voi jättää aggressiivisen olon vangille
 - Väkivaltarikoksista tuomitut ovat suurin vankiryhmä, asiaan on syytä kiinnittää huomiota
 - Vankeusaika voi olla myös mahdollisuus aggressioiden hallinnan kehittämiseen
- Rikosseuraamuslaitoksen kuntouttavat palvelut on koottu palvelukarttoihin teema-alueittain

Keinoja aggressiivisen olon vähentämiseksi vankeusaikana

- Millaisia erilaisia keinoja vangit esittävät aggressiivisen olon vähentämiseksi vankilaolosuhteissa ja miten Rikosseuraamuslaitoksen valtakunnallinen palvelutarjonta vastaa tätä esille nousevaa tarvetta
- Tiedot kerättiin kyselylomakkeen kysymyksellä ”Miten vanki voisi mielestäsi itse hoitaa aggressiivista oloa?”
 - Yhteensä 318 keinoa (miehet 235, naiset 83)
 - Vastauksista muodostettiin 11 temaattista luokkaa

Teemat yleisyysjärjestyksessä ja vastausten lukumäärät

Rikosseuraamuslaitoksen palvelukarttojen teema-alueet (TA1–TA7)

TA1	TA2	TA3	TA4	TA5	TA6	TA7
Päihteet ja riippuvuudet	Arvot, ajattelu ja käyttäytyminen	Arkielämän taidot	Koulutus- ja työelämän taidot	Terveys- ja hyvinvointi	Lapset, vanhemmuus ja ihmissuhteet	Yhteiskuntaan kiinnittyminen ja rikoksettomuus

Vankien vastauksia

Vetäytyminen ja rauhoittuminen

lepo, olemalla yksin, stressitön ympäristö, eristys, mennä yksinäisyyteen, menemällä peiton alle ja nukkumaan, olemalla kopissa, pitää poistua paikalta esim. omaa selliin, pysymällä huoneessaan

Ajattelutaidot

mielialaharjoittelulla, tietoista läsnäoloa harjoittelemalla, ajattelemalla perhettään ja mukavia asioita, ajattelemalla (nyrkkeilysäkkejä), kymmeneen laskeminen, asennemuutos, harjoittamalla itsehillintää, henkisyyttä kehittämällä, hyväksymällä, kehittämällä toimintamalleja, keksiä terve tapa purkaa vihaa, rauhoittumalla

Muu luokka

oikealla ruokavaliolla, säännöllinen ja tasainen päivärytmi, ei mitenkään, mielekäs tekeminen, tappelemalla (reilusti ja vahditusti), väkivalta, pahoinpitelemällä olon aiheuttajan, pahoinpitelemällä toinen vanki

Tulokset ja johtopäätökset

- Kun tarkastellaan vankien vastauksia ja Risen vankiloissa tarjottavia palveluita, löytyy jokaisesta teema-alueesta aggressiivista oloa vähentäviä palveluita
 - Liikuntamahdollisuudet jokaisessa 28 vankilassa
 - Keskusteluapua (mm. vertaistuki ja ammattilaisten tuki)
 - Erilaisia toiminnallisia menetelmiä (mm. jooga, mindfulness)
 - Palvelut ja niiden saatavuus vaihtelevat vankiloiden välillä
 - Keinot eivät ole välttämättä tarjolla juuri silloin, kun vangilla on aggressiivinen olo
 - Vastauksissa näkyy myös keinottomuus tai vääränlaiset keinot purkaa aggressiivista oloa. Miten voitaisi vaikuttaa tähän?

Suosituksset

- Vankien ja henkilöstön välinen toimiva vuorovaikutus mm. lähityö, restoratiiviset arvot
- Vankiloissa tulisi olla tarjolla erilaisia kuntouttavia toimintoja ja vangeilla on tiedossa, miten niihin voi hakeutua
- Luovien toiminnallisten menetelmien (rentoutumisen, mindfulnessin, hengitysharjoitusten ja joogan) lisääminen vankiloissa. Myös etäohjauksen mahdollisuudet!
- Vankilaturvallisuuden kannalta toimivat vetäytymistilat tulisi huomioida vankilasuunnittelussa
- Vankien mielipiteitä kannattaa hyödyntää palveluiden kehittämisessä